

Uchwała Nr LII/396/2018
Rady Gminy Sońsk
z dnia 29 czerwca 2018 roku

w sprawie zmiany imienia Szkoły Podstawowej w Bądkowie

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.) oraz § 2 ust. 1 i ust. 9 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649 ze zm.), na wspólny wniosek Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego Szkoły Podstawowej w Bądkowie, Rada Gminy Sońsk uchwała, co następuje:

§ 1

Z dniem 1 września 2018 roku zmienia się imię Szkoły Podstawowej w Bądkowie, z imienia „Michała Gwiazdowicza” na imię „Bohaterów Bitwy pod Sarnową Górą 1920”.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sońsk.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy Sońsk

Tadeusz Wodzyński

Załącznik do uchwały
Nr LII/395/2018
Rady Gminy Sońsk
z dnia 29 czerwca 2018 r.

Uzasadnienie uchwały

w sprawie zmiany imienia Szkoły Podstawowej w Bądkowie

Zgodnie z § 2 ust. 1 i ust. 9 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649), Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców i Samorząd Uczniowski w dniu 1 czerwca 2018 roku złożyły wniosek do Rady Gminy Sońsk o zmianę imienia Szkoły Podstawowej w Bądkowie z Michała Gwiazdowicza na Bohaterów Bitwy pod Sarnową Górą 1920.

Przepis § 2 w ust. 1 stanowi, że szkole nadaje imię organ prowadzący szkołę na wniosek rady szkoły, a w przypadku braku rady szkoły – na wspólny wniosek rady pedagogicznej, rady rodziców i samorządu uczniowskiego. Zgodnie z ust. 6 wymienionego paragrafu wniosek zawiera uzasadnienie wyboru imienia, w tym kandydata na patrona szkoły, oraz określa plan działań szkoły związanych z nadaniem imienia szkole i przewidywany termin uroczystości. Organ prowadzący szkołę rozpatruje wniosek w terminie 60 dni.

W myśl § 2 ust. 9 rozporządzenia, do zmiany lub uchylecia nadania imienia szkole lub przedszkolu przepisy o nadaniu imienia szkole stosuje się odpowiednio.

Z wniosku o zmianę imienia szkoły wynika, że w ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu imię szkoły Michała Gwiazdowicza stoi w sprzeczności z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U z 2016 r., poz. 744 ze zm.).

Konsekwencją takiej oceny było podjęcie przez Szkołę działań w celu wyboru kandydata na patrona szkoły reprezentującego wzorce postępowania godne naśladowania przez młode pokolenie Polaków wychowywanych i kształconych w Szkole Podstawowej w Bądkowie.

Przeprowadzone w sposób demokratyczny, uwzględniający zarówno głos dzieci jak i społeczności lokalnej, wybory w dniu 24.05.2018 r. wyłoniły wydarzenie historyczne, które jest promowane i akceptowane przez większość mieszkańców oraz spełnia wszystkie warunki na patrona szkoły. Wydarzeniem tym jest bitwa pod Sarnową Górą z roku 1920, a Szkoła, przyjmując imię Bohaterów Bitwy pod Sarnową Górą 1920, upamiętni niezwykle ważne wydarzenie historyczne nie tylko w dziejach narodu polskiego, ale całej Europy lat dwudziestych

XX wieku.

Bitwa na przedpolach Warszawy zaliczana była do największych starć zbrojnych w dziejach oręża polskiego. Decydowała nie tylko o wyniku prowadzonej wojny, ale i o losach narodu polskiego, który dopiero co uwolnił się od ponad wiekowej niewoli i który stanął przed realną groźbą kolejnego zniewolenia oraz naruszenia siłą niechcianego systemu społeczno - politycznego. Bitwa miała także wymiar europejski. Wybitny dyplomata brytyjski, ambasador tego kraju w Berlinie i jednocześnie szef specjalnej misji wysłanej do Polski, bezpośredni obserwator bitwy na przedpolach Warszawy, Edgar Vincent wicehrabia d'Abernon, określił ją jako „osiemnastą decydującą bitwę w dziejach świata”, pisząc m.in. iż „w roku 1920 stoczona i wygrana została bitwa równej doniosłości dla całego świata, a nie mniej decydująca od Sedanu i Marny, przez swoje znaczenie dla kultury, wiedzy, religii i politycznego rozwoju ludzkości.”.

Międzynarodowe znaczenie bitwy na przedpolach Warszawy polega na tym, że cele strategiczne Rosji Radzieckiej wybiegały znacznie poza doprowadzenie do militarnego rozgromienia Polski. Bolszewicy uznali bowiem, że w 1920 r. są już na tyle silni, by przystąpić do realizacji głównego celu strategicznego - rewolucji światowej. Porażka militarna Wojska Polskiego w bitwie na przedpolach Warszawy jednoznaczna z klęską militarną Polski umożliwiłaby Armii Czerwonej eksport rewolucji na zachód Europy. Wicehrabia d'Abernon pisał w tej kwestii: „Zasadnicze znaczenie polskiego zwycięstwa nie ulega najmniejszej wątpliwości; gdyby wojska sowieckie przełamały opór armii polskiej i zdobyły Warszawę, wówczas bolszewizm ogarnąłby Europę Środkową, a, być może, przeniknąłby i cały kontynent.”² Wśród współczesnych historyków przeważa pogląd, że z pewnością we władanie komunistów dostałaby się cała Europa.

Sarnowa Góra była miejscem jednej z najkrwawszych walk na Mazowszu podczas wojny polsko — bolszewickiej. Bitwa rozegrała się w dniach 15-18 sierpnia 1920 roku i była składowym elementem Bitwy Warszawskiej na północnym odcinku frontu. Pod Sarnową Górą przez cztery dni jednostki polskie, w skład których wchodziły 8 Brygada Kawalerii oraz dwa pułki z 18 Dywizji Piechoty pod dowództwem generała Franciszka Krajowskiego i jednostki bolszewickie atakowały na przemian swe pozycje. Polscy żołnierze - mimo przeważających sił. wroga - odnieśli zwycięstwo, umożliwiając generałowi Władysławowi Sikorskiemu prowadzenie natarcia na Nasielsk - Pułtusk.

W walkach zginęło 30 naszych oficerów oraz 775 żołnierzy. Ze względu na trwające walki i pełnię lata, tylko ciała niektórych poległych zabrały rodziny na swoje cmentarze, pozostali grzebani byli tam, gdzie padli.

Groby żołnierskie oznaczone przez lata drewnianymi krzyżami rozpadły się i obecnie w Sarnowej Górze i okolicy nie ma pamiątek utrwalających zbiorową pamięć o poległych obrońcach ojczyzny.

Wyrazem uczczenia ich bohaterstwa jest upamiętnienie tego miejsca obeliskiem, który ustawiony został na polu bitewnym 15 sierpnia 2005 r. staraniem władz gminy Sońsk i Oddziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno - Krajoznawczego w Ciechanowie.

Ze względu na rozmiar bitwy Sarnowa Góra została zaliczona do 15 miejscowości o szczególnym znaczeniu w wojnie z bolszewikami, a jej nazwa została wyryta na płycie Grobu

Nieznanego Żołnierza w Warszawie. Napis o treści: „Sarnowa Góra pod Ciechanowem 16-20 VIII 1920”, umieszczony tam w okresie II RP, został usunięty w czasach PRL i przywrócony po 1990 r.

Dla upamiętnienia tych bohaterskich wydarzeń, co roku odbywa się również w Sarnowej Górze rekonstrukcja bitwy, którą stoczyły oddziały polskie z armią bolszewicką.

Nie ulega wątpliwości, że bitwa pod Sarnową Górą to jedno z najcięższych starć decydującej fazy wojny polsko - bolszewickiej, w którym zginęło około 20% wojsk polskich całej wojny polsko - bolszewickiej 1920 roku. Zasługuje ono na popularyzację i nadanie mu właściwej rangi społeczno - patriotycznej nie tylko w środowisku lokalnym, ale także w wymiarze ogólnonarodowym.

Wybór „Bohaterów Bitwy pod Sarnową Górą 1920” na patrona Szkoły Podstawowej w Bądkowie to:

- promocja bohaterskiej postawy żołnierzy, walczących z bolszewikami o wolność Polski,
- popularyzacja wydarzenia historycznego, jakim była bitwa pod Sarnową Górą i nadanie mu właściwej rangi społeczno - patriotycznej,
- dobry przykład, na którym można oprzeć działania wychowawcze szkoły,
- indywidualna wizytówka placówki, wyróżniająca ją spośród innych instytucji tego typu.

Nзва „Szkoła Podstawowa w Bądkowie im. Bohaterów Bitwy pod Sarnową Górą 1920” brzmi niezwykle dumnie i jest niepodważalnym przykładem patriotyzmu lokalnego oraz tożsamości narodowej Polaków, a uczęszczanie do niej to wielki zaszczyt dla kolejnych pokoleń.

Powyższe uzasadnia podjęcie uchwały w tym przedmiocie.